

Avrupa Birliđi tarafından ortak finanse edilmektedir

Avrup Birliđi tarafından finanse edilmiřtir.
Ancak, ifade edilen görüřler yalnızca
yazarın görüřleridir ve mutlaka Avrupa
Birliđi veya Avrupa Eđitim ve Kültür
Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini
yansıtmaz. Ne Avrupa Birliđi ne de EACEA
bundan sorumlu tutulamaz.

Doğru

NEWS

Kâr amacı güden endüstriler,
sonuçları kişiselleştirmek,
davranışları tahmin etmek ve
yönlendirmek, hedefe yönelik
reklamcılık ve politik ikna
amacıyla insanların
bilgisayarlarla etkileşiminden
veri toplamaktadır.

Doğru

Yanlış

İnsanların bilgi edinmesini etkileyen, bilgi ve inançlarını şekillendiren teknik altyapı, tasarım gereği büyük ölçüde görünmezdir.

Doğru

Yanlış

Günümüzde algoritmalar, karar verme görevlerinde insan müdahalesine yardımcı olmak ve bazen tamamen onun yerini almak için tasarlanabilmektedir.

Doğru

Yanlış

Algoritmalar insanlar tarafından tasarlandığı için algoritmanın eğitildiği veriler insan önyargılarını taşıyabilmektedir.

Doğru

Yanlış

Algoritmaların etkileri, ne yapmak üzere programlandıklarına, programlamayı kimin yaptığına, algoritmaların pratikte nasıl çalıştığına, kullanıcıların onlarla nasıl etkileşime girdiğine ve beslendikleri büyük miktarda kişisel veriyle ne yapıldığına bağlıdır.

Doğru

Yanlış

Algoritmalar, kullanıcıların deneyimlerini ve hatta dünya algılarını şekillendirebilme potansiyeline sahiptir.

Doğru

Yanlış

Algoritmalar, insanların ne izleyecekleri, ne satın alacakları ve hatta nasıl oy kullanacaklarına yönelik kararları etkilemek için kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Algoritmaların etkin rol oynadığı uygulamalardan biri de kullanıcılara sık sık güncellenen haberler sunan haber akışlarıdır.

Doğru

Yanlış

Filtre balonları, tarama ve arama geçmişi, konum ve sosyal medya beslemeleri gibi kullanıcıyla ilgili bilgilerin küratörlüğünün sonucudur.

Doğru

Yanlış

Google'daki kişiselleştirilmiş arama sonuçları filtre balonuna örnek olarak verilebilir.

Doğru

Yanlış

Yankı fanusu, haber medyasında, inançların kapalı bir sistem içinde tekrarlayan iletişimle güçlendirildiği durumun metaforik açıklamasıdır.

Doğru

Yanlış

Yankı fanusu, bireylerin yalnızca benzer düşünen bireylerden gelen bilgilere maruz kaldığı genel fenomeni ifade eder.

Doğru

Yanlış

Filtre balonları, önceki çevrimiçi davranışlara dayalı olarak içerik seçen algoritmaların bir sonucudur.

Doğru

Yanlış

Filtre balonları politik ve sosyal sonuçları olabilecek yankı fanuslarının oluşmasına katkıda bulunur.

Doğru

Yanlış

Yankı fanusları, inançları ve dünya görüşlerini başkalarıyla paylaşmak için, yüzleşme veya bölünme korkusu olmadan güvenli alanlar sağlar.

Doğru

Yanlış

Filtre balonu ve yankı fanusu
olgularının arkasında
tekrarlama teorisi
yatmaktadır.

Doğru

Yanlış

Platformlar tarafından geçmiş kullanımlarımıza dayalı olarak toplanan veriler ve platformlara gönüllü olarak sağladığımız veriler kişiselleştirme ve öneri amaçlı kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Ön seçimli kişiselleştirme,
kişilere bazen algoritmalarla
bazen de onların bilgisi dışında
yapılan kişiselleştirmedir.

Doğru

Yanlış

Ön seçimli kişiselleştirme
doğrudan filtre balonlarıyla
ilgilidir.

Doğru

Yanlış

Sosyal medya platformları genellikle kendi seçtiği kişiselleştirmeyi önceden seçilmiş kişiselleştirme ile birleştirmektedir.

Doğru

Yanlış

Çoğu sosyal medya platformunun arka planda kullandığı algoritmalar ve filtreler hakkındaki bilgiler kullanıcılarla şeffaf bir şekilde paylaşılmamaktadır.

Doğru

Yanlış

Belirli bir konuyla ilgili arama yaptığınızda, arama motorları geçmiş kullanımlarınız hakkında toplanan verilere dayalı olarak algoritmik seçim uygulayabilmektedir.

Doğru

Yanlış

Tercihlerinizle yakından
uyumlu içerik sağlamaya ve
tüketmeye odaklanmak, daha
geniş resmi görmenizi
kısıtlayan bir balon veya fanus
oluşmasına neden
olabilmektedir.

Doğru

Yanlış

Uygulanan algoritmalar, filtre balonları aracılığıyla bireylerin erişebilecekleri bilgi çeşitliliğini azaltmaktadır.

Doğru

Yanlış

Filtre balonlarını aşmak için
kullanıcılar farklı bilgi
kaynaklarından beslenebilirler.

Doğru

Yanlış

Web sitelerinin ziyaret esnasında uyguladığı çerezler (küçük metin dosyaları) daha sonra bize hangi içeriğin gösterileceğini belirlemek için kullanılır.

Doğru

Yanlış

Tarayıcı çerezlerini silmek veya engellemek kullanıcıların filtre balonlarını aşmak için uygulayabileceği yöntemlerden biridir.

Doğru

Yanlış

Güvenilir bir VPN (virtual private network) programı kurmak kullanıcıların filtre balonlarını aşmak için uygulayabileceği yöntemlerden biridir.

Doğru

Yanlış

Kullanıcılar filtre balonlarını aşmak için gizliliğe odaklanan veya verilerinin madenciliğini yapmayan tarayıcı ve arama motorlarını tercih edebilirler.

Doğru

Yanlış

Reklam engelleyici tarayıcı uzantılarını kullanmak kullanıcıların filtre balonlarını aşmak için uygulayabileceği yöntemlerden biridir.

Doğru

Yanlış

Filtre balonlarını aşmak için platformlar filtreleme sistemlerini daha şeffaf hale getirebilirler.

Doğru

Yanlış

Yanlış

NEWS

Algoritmalar insanlar tarafından tasarlanmasına rağmen algoritmanın eğitildiği veriler asla insan önyargılarını taşımazlar.

Doğru

Yanlış

Algoritmalar, kullanıcıların deneyimlerini ve dünya algılarını şekillendirmede herhangi bir role sahip değildir.

Doğru

Yanlış

İnsanların ne izledikleri veya
ne satın aldıklarının
belirlenmesi algoritmaların
kullanım alanları arasında yer
almaz.

Doğru

Yanlış

Kullanıcılara sık sık güncellenen haberler sunan haber akışları algoritmaların etkin olarak kullanıldığı uygulamalar arasında yer almaz.

Doğru

Yanlış

Facebook'un uyguladığı
kişiselleştirilmiş haber akışları
yankı fanusuna örnek olarak
verilebilir.

Doğru

Yanlış

Filtre balonu, haber medyasında, inançların kapalı bir sistem içinde tekrarlayan iletişimle güçlendirildiği bir durumun metaforik açıklamasıdır.

Doğru

Yanlış

Filtre balonu, bireylerin yalnızca benzer düşünen bireylerden gelen bilgilere maruz kaldığı genel fenomeni ifade etmektedir.

Doğru

Yanlış

Yankı fanusu, önceki çevrimiçi davranışlara dayalı olarak içerik seçen algoritmaların bir sonucudur.

Doğru

Yanlış

Yankı fanusu politik ve sosyal sonuçları olabilecek filtre balonlarının oluşmasına katkıda bulunur.

Doğru

Yanlış

Filtre balonları, inançları ve dünya görüşlerini başkalarıyla paylaşmak için, yüzleşme veya bölünme korkusu olmadan güvenli alanlar sağlar.

Doğru

Yanlış

Ön seçimli kişiselleştirme,
kullanıcıların kendilerinin
gönüllü olarak yaptığı
kişiselleştirmeleri ifade eder.

Doğru

Yanlış

Kendi seçtiğimiz
kişiselleştirme, kişilere
algoritmalar aracılığıyla
uygulanan kişiselleştirmedir.

Doğru

Yanlış

Çoğu sosyal medya platformu,
arka planda çalışan
algoritmaları hakkında şeffaf
bilgi sunmaya isteklidir.

Doğru

Yanlış

Tercihlerinizle yakından uyumlu içerik sağlamaya ve tüketmeye odaklanmak, geniş resmi daha iyi görmenizi sağlayan bir yankı fanusu oluşmasına neden olabilmektedir.

Doğru

Yanlış

Uygulanan algoritmalar, filtre balonları aracılığıyla bireylerin erişebilecekleri bilgi çeşitliliğini artırmaktadır.

Doğru

Yanlış

Filtre balonlarını aşmak için kullanıcılar sadece bir kaynağı esas olup ona bağlı hareket edebilirler.

Doğru

Yanlış

Tarayıcı çerezlerinin uygulanmasına izin vermek kullanıcıların filtre balonlarını aşmak için uygulayabileceği yöntemlerden biridir.

Doğru

Yanlış

Reklamlara izin veren tarayıcı uzantılarını kullanmak kullanıcıların filtre balonlarını aşmak için uygulayabileceği yöntemlerden biridir.

Doğru

Yanlış

Filtre balonlarını aşmak için platformlar filtreleme sistemlerinin nasıl işlediğine yönelik bilgileri kamuya kapalı hale getirebilirler.

Doğru

Yanlış

Doğru

NEWS

Doğruluk kontrolü,
yayınlanmış olan ve kamuya
açık bir iddiayı güvenilir ve
orijinal kaynaklarla
karşılaştıran bir süreçtir.

Doğru

Yanlış

Kişilerin kendi duygu, düşünce ve fikirlerine dayanan kişisel görüş niteliğindeki içerikler subjektif oldukları için doğrulanamazlar.

Doğru

Yanlış

İleri sürülen herhangi bir iddianın doğruluğunu araştırmak için o iddiaya ilişkin delillerin bulunması gerekmektedir.

Doğru

Yanlış

Doğruluk kontrolü sürecinde
izlenecek en ideal yol,
geleneksel gazetecilik
teknikleri ile teknolojinin bir
arada kullanılmasıdır.

Doğru

Yanlış

Doğruluk kontrolü sürecinde
erişilen bilgileri farklı
kaynaklardan çapraz kontrol
yaparak karşılaştırmak
olmazsa olmazlar arasındadır.

Doğru

Yanlış

Karşılaşılan şüpheli bir içeriğin daha önce doğrulanıp doğrulanmadığını kontrol etmek için “Google Fact Check Explorer” kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Bireyler, kendilerinin doğrulama becerileri eldeki içeriği doğrulamak için yetersiz geldiğinde, doğrulama ile profesyonel olarak ilgilenen kütüphanecilere ve doğrulama platformlarına danışılabilirler.

Doğru

Yanlış

Görsel doğrulama süreci durağan görsellerin yanı sıra fotoğraflara, iç içe geçirilmiş görsellere, memlere, grafiklere ve ekran görüntülerine de odaklanmaktadır.

Doğru

Yanlış

Bir görseli kimin yüklediği
veya çektiği gibi bilgileri
bulmak için tersine görsel
arama yöntemi uygulanabilir.

Doğru

Yanlış

Tersine görsel arama yöntemi
ile görsellerin kökeni ve
kaynağı araştırılabilir.

Doğru

Yanlış

Tersine görsel arama yöntemi
ile benzer görseller
karşılaştırılabilir.

Doğru

Yanlış

Tersine görsel arama yöntemi
ile görsellerin EXIF verileri
kontrol edilebilir.

Doğru

Yanlış

Tersine görsel arama yöntemi
videonun en eski sürümünü
bulmak için
kullanılabilmektedir.

Doğru

Yanlış

“TinEye” tersine görsel arama yapmak için kullanılan araçlardan biridir.

Doğru

Yanlış

Aynı anda birden fazla arama motorunda benzer görselleri aramak için “RevEye Chrome” uzantısı kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Videoların doğrulanması sürecinde, video ile ilgili açıklamaların, etiketlerin ve yorumların izi sürülebilir.

Doğru

Yanlış

Görsel üzerinde herhangi bir montaj olup olmadığını araştırmak için görselin EXIF verileri kontrol edilebilir.

Doğru

Yanlış

Görsellerin EXIF verilerini
kontrol etmek için “Foto
Forensics” adlı araç
kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Görsellerin EXIF verilerini kontrol etmek için “Jeffrey's Image Metadata Viewer” adlı araç kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

"Foto Forensics" adlı araç bir görüntünün EXIF'inin bulunmasını ve görüntünün hata düzeyi analizinin (ELA) görölmesini sağlar.

Doğru

Yanlış

Özellikle bir sosyal medya hesabında yer alan profil fotoğrafını araştırırken başvurulabilecek yöntemlerinden biri de iki fotoğrafın aynı kişiye ait olma olasılığının kontrol edilmesidir.

Doğru

Yanlış

Herhangi bir konum bilgisini
doğrulamak için “Google
Sokak Görünümü”
kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Herhangi bir konum bilgisini doğrulamak için “Yandex Haritalar” kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Herhangi bir konum bilgisini doğrulamak için “Google Earth” kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Bir kişinin birden fazla sosyal medya hesabında kullandığı kullanıcı adlarını kontrol etmek ve karşılaştırmak için “Namechk” adlı araç kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Bir kişinin birden fazla sosyal medya hesabında kullandığı kullanıcı adlarını kontrol etmek ve karşılaştırmak için "Spokeo" adlı araç kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Bir kişinin kimliği hakkında bilgi almak ve profesyonel iş bağlantılarını görmek için “LinkedIn” adlı platform kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

“X (Twitter) Gelişmiş Arama” özelliği X'teki (Twitter'daki) bir hesabın ilk tweetlerine ulaşmak veya belirli bir zaman diliminde gönderilen tweetlerini incelemek için kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Bir web sitesindeki herhangi bir içeriğin bağlantısı silinse bile bu bağlantılar arşiv hizmeti veren sitelerde kayıtlı ise silinen içeriklere bu siteler üzerinden ulaşılabilir.

Doğru

Yanlış

Arşiv hizmeti veren siteler,
yanlış bilgi yayan
sitelere/hesaplara doğrudan
bağlantı verilmesini
engellemeye yardımcı olur.

Doğru

Yanlış

Bir web sitesinin alan adıyla ilgili bilgileri araştırmak için “ICANN LookUp” adlı platform kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Botlar, insanlar tarafından kendisine atanan görevleri otomatik olarak gerçekleştirebilen yazılım uygulamalarıdır.

Doğru

Yanlış

Troller, sosyal ağlarda
kışkırtıcı veya konu dışı
gönderiler göndererek kasıtlı
olarak çevrimiçi çatışma
başlatan kişilerdir.

Doğru

Yanlış

Trollerin amacı başkalarını duygusal bir tepki vermeye kışkırtmak ve tartışmaları rayından çıkarmaktır.

Doğru

Yanlış

X'te (Twitter'da)

fH23pGr50LaX gibi rastgele on
iki karakterden oluşan bir
kullanıcı adı, ilgili hesabın bot
olabileceği şüphesi
uyandırmaktadır.

Doğru

Yanlış

Bir X (Twitter) hesabının belirli gün ve saatlerde sürekli paylaşım yapıp diğer günlerde sessiz kalması şüpheli tweet örüntüsü oluşturmaktadır.

Doğru

Yanlış

Yanlış

NEWS

Kişilerin kendi duygu, düşünce
ve fikirleri subjektif nitelikte
oldukları için
doğrulanabilirler.

Doğru

Yanlış

İleri sürülen herhangi bir iddianın doğruluğunu araştırabilmek için o iddiaya ilişkin kişisel duygu, düşünce ve fikirlere başvurulmasına ihtiyaç vardır.

Doğru

Yanlış

Doğruluk kontrolü sürecinde erişilen bilgilerin sadece başlıklarına odaklanmak içerik hakkında doğru bir yargıya varmaya yardımcı olmaktadır.

Doğru

Yanlış

Görsel doğrulama süreci sadece durağan görsellere odaklanmaktadır.

Doğru

Yanlış

Tersine görsel arama yöntemi
benzer görüntülerin
karşılaştırılmasına izin
vermez.

Doğru

Yanlış

Tersine görsel arama yöntemi videoların doğrulanmasında kullanılmaz.

Doğru

Yanlış

Aynı anda birden fazla arama motorunda benzer görselleri aramak için “TinEye” adlı araç kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

Konum bilgileri fotoğrafların
doğrulanması sürecinde
başvurulabilecek kullanışlı
bilgilerden değildir.

Doğru

Yanlış

Görsellerin EXIF verilerini kontrol etmek için “Face++” adlı araç kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

“Wikimapia” herhangi bir konum bilgisini doğrulamak için başvurulan araçlardan biri değildir.

Doğru

Yanlış

Bir kişinin birden fazla sosyal medya hesabında kullandığı kullanıcı adlarını kontrol etmek ve karşılaştırmak için "InVID" adlı araç kullanılabilir.

Doğru

Yanlış

X'teki (Twitter'daki) bir hesabın ilk tweetlerine ulaşmak veya belirli bir zaman diliminde gönderilen tweetlerini incelemek mümkün değildir.

Doğru

Yanlış

Arşiv hizmeti veren sitelerin tek özelliği arşivlenmiş içeriğe/bağlantılara erişimi olanaklı kılmaktır.

Doğru

Yanlış

Botlar, sosyal ağlarda kışkırtıcı veya konu dışı gönderiler göndererek kasıtlı olarak çevrimiçi çatışma başlatan kişilerdir.

Doğru

Yanlış

Doğru

NEWS

Doğruluk kontrolü,
yayınlanmış olan ve kamuya
açık bir iddiayı güvenilir ve
orijinal kaynaklarla
karşılaştıran bir süreç olarak
tanımlanabilir.

Doğru

Yanlış

Yayınlanmış olan ve kamuya açık bir iddiayı güvenilir ve orijinal kaynaklarla karşılaştıran kişiye teyitçi denir.

Doğru

Yanlış

Doğruluk kontrolü yapan ve
bu işle ilgilenen kişiye teyitçi
denir.

Doğru

Yanlış

Doğrulanabilir nitelikteki gerçeklere yönelik arama yapan, doğrulama bilgisine ve becerisine sahip herkes, teyitçi olma potansiyeline sahiptir.

Doğru

Yanlış

Teyitçilerin çalışmaları
partizanlık, savunuculuk ve
retorik içermez.

Doğru

Yanlış

Farklı doğrulama platformlarının tümünün hedefi, kamu söyleminde gerçeği teşvik etmektir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı'nın amacı, dünya
çapında artan teyitçi
topluluklarını ve yanlış bilgiye
karşı küresel mücadelede
gerçeklere dayalı bilgilerin
savunucularını bir araya
getirmektir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı ekibi, teyitçilere
kaynaklar sunmak için
doğrulama alanındaki
eğilimleri izlemektedir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı ekibi, kamuoyu
söylemine katkıda bulunmak
için doğrulama alanındaki
eğilimleri izlemektedir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı ekibi,
gazetecilikte hesap
verebilirliği geliştiren yeni
projelere/girişimlere destek
sağlamak için doğrulama
alanındaki eğilimleri
izlemektedir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı, dünyanın farklı
noktalarındaki teyitçilerle
yaptığı fikir alışverişleri
neticesinde bir “İlkeler
Kılavuzu” oluşturmuş ve
yayımlamıştır.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk Kontrolü
Ağı tarafından oluşturulan
"İlkeler Kılavuzu", kamuya mal
olmuş kişiler ve önde gelen
kurumlar tarafından yapılan
açıklamaların doğruluğu
hakkında düzenli olarak tarafsız
raporlar yayınlayan kuruluşlara
hitap etmektedir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı tarafından
oluşturulan “İlkeler Kılavuzu”,
kamuyu ilgilendiren konularla
ilgili yaygın şekilde dolaşımda
olan iddiaların doğruluğu
hakkında düzenli olarak
tarafsız raporlar yayınlayan
kuruluşlara hitap etmektedir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar, her doğrulama için
aynı standardı kullanır ve aynı
süreci takip ederek iddiaları
doğrularlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar doğruluk
kontrollerini herhangi bir
görüş etrafında
yoğunlaştırmazlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar sonuçları
belirlemede kanıtlara bağlı
kalırlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar teyit ettikleri
konularda savunuculuk
yapmazlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar teyit ettikleri
konularda politik bir duruş
sergilemezler.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar okuyucularının
bulguları kendilerinin de
doğrulayabilmesini isterler.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar okuyucuların aynı
yolu izleyerek doğrulama
yapabilmesi için tüm
kaynakları ayrıntılı olarak
sağlarlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar fon kaynakları
konusunda şeffaftır.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar kuruluşta görev
yapan kişilerin mesleki
geçmişini detaylandırırlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar organizasyon
yapısını ve yasal durumunu
açıkça belirtirler.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar okuyucuların
kendileri ile kolaylıkla iletişime
geçebilecekleri bilgileri
sağlarlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar düzeltme
politikalarına uygun olarak,
düzeltme işlemini açık ve
şeffaf bir şekilde
gerçekleştirirler.

Doğru

Yanlış

“Google Fact Check Explorer”
adlı araç, herhangi bir konuyla
ilgili farklı doğrulama
platformları tarafından
kontrol yapılmışsa ilgili
analizlere erişmemize
yardımcı olmaktadır.

Doğru

Yanlış

Otomasyon, doğrulamaya yönelik analizlerin yayılmasına yardımcı olabilir.

Doğru

Yanlış

Yanlış

NEWS

Yayınlanmış olan ve kamuya açık bir iddiayı güvenilir ve orijinal kaynaklarla karşılaştıran bir sürece doğrulama yanlılığı denir.

Doğru

Yanlış

Doğrulanabilir nitelikteki
gerçeklere yönelik arama
yapsa bile doğrulama bilgisine
ve becerisine sahip herkes
teyitçi olamaz.

Doğru

Yanlış

Teyitçilerin çalışmaları
partizanlık, savunuculuk ve
retorik içermelidir.

Doğru

Yanlış

Doğrulamaya ilişkin ilk örnekler ve doğrulama platformları post-truth kavramıyla birlikte ortaya çıkmıştır.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı, teyitçi
topluluklarını bölmek
amacıyla ortaya çıkmış bir
oluşumdur.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı, yanlış
bilgilendirmenin yayılmasını
teşvik etmek amacıyla ortaya
çıkmiş bir oluşumdur.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı'nın amacı, dünya
çapında artan teyitçi
topluluklarının her türlü
faaliyetine yönelik
savunuculuk yapmaktır.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı, teyitçilerin
erişebilecekleri bilgi
kaynaklarını engellemeyi
amaçlayan bir oluşumdur.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı ekibi, kamuoyu
söylemini manipüle etmek için
doğrulama alanındaki
eğilimleri izlemektedir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı ekibi,
gazetecilikte sansürü teşvik
eden yeni
projelere/girişimlere destek
sağlamak için doğrulama
alanındaki eğilimleri
izlemektedir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı, devletlerin
yöneticileriyle yaptığı fikir
alışverişleri neticesinde bir
“İlkeler Kılavuzu” oluşturmuş
ve yayımlamıştır.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı tarafından
oluşturulan “İlkeler Kılavuzu”,
yalan haber yaymak için önde
gelen kurumlar tarafından
yapılan açıklamalara yönelik
raporlar yayınlayan
kuruluşlara hitap etmektedir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı tarafından
oluşturulan “İlkeler Kılavuzu”,
gerçekleri çarpıtmak için
kamuya mal olmuş kişiler
tarafından yapılan
açıklamalara yönelik raporlar
yayınlayan kuruluşlara hitap
etmektedir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar, her doğrulama için
belli bir standarda bağlı
kalmaz ve farklı süreçler takip
ederek iddiaları doğrularlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar doğruluk
kontrollerini belirli bir görüşe
bağlı olarak gerçekleştirirler.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar sonuçları
belirlemede kendi görüşlerine
bağlı kalırlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar teyit ettikleri
konularda politik bir duruş
sergileyebilirler.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar okuyucularının
bulguları kendilerinin de
doğrulayabilmesine sıcak
bakmazlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar okuyucuların aynı
yolu izleyerek doğrulama
yapabilmesini engellemek için
tüm kaynakları ayrıntılı olarak
sunmaktan kaçınırlar.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar fon kaynakları
konusunda şeffaf olmak
zorunda değildir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar, kuruluşta görev
yapan kişilerin mesleki
geçmişlerini tam olarak
detaylandırmaz ve bazı
önemli bilgileri gizleyebilirler.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşlar organizasyon
yapısını ve yasal durumunu
açıkça belirtirmek zorunda
değillerdir.

Doğru

Yanlış

Uluslararası Doğruluk
Kontrolü Ağı imzacısı
kuruluşların düzeltme
politikasına sahip olma
zorunlulukları yoktur.

Doğru

Yanlış